

PLANTENWERKGROEP

--- NMC-Schijndel --- Natuurgroep Gestel ---

Plant van de maand september 2026

Poelruit

Algemeen

Wetensch. naam	<i>Thalictrum flavum</i> L***.
Uitspraak	<i>Thalíctrum flávum</i>
Familie	Ranunculaceae/Ranonkelfamilie
Geslacht	<i>Thalictrum</i> /Ruit
Soort	Poelruit
Plantvorm	Kruid Hemicryptofyt of Helofyt****
Leefvorm	Overblijvend
Hoogte	45 tot 90 cm.
Wortel	Uitlopers ondergronds
Stengel	Rechttopstaand, geribd
Bladstand	Verspreid
Bladvorm	Oneven geveerd
Bladkleur	Donkergroen
Bladrand	Gaaf
Plant	Eénhuizig
Bloeiperiode	Juni – juli
Bloeiwijze	Pluim
Bloemtype	Tweeslachtig
Bloemkleur	Groengeel
Bloemvorm	Regelmatig
Bloemdekbladen	4
Meeldraden	Veel
Stijlen	1
Stempels	1
Vruchtbeginsel	Bovenstandig
Vrucht	Nootje
Groeiplaats	Waterkanten

Foto 1. Poelruit

Foto 2. Wortelstelsel

Afb 3. Wortelstelsel

Inleiding

Dit jaar kijk ik terug op de plant die ik 10 jaar geleden beschreef, dat was **Wolfsfoot**. In die inleiding lezen we:

*"Europa staat dagelijks in onze aandacht: vluchtelingenproblematiek, Brexit. De plant lijkt mee te doen want haar naam is *Lycopus europaeus*".* De dagelijkse problemen zijn nog steeds Europees en of **Poelruit** daar ook aan meedoet moet nog blijken.

Naamgeving

Thalictrum. Het Griekse *thaliktron* betekent een overblijvende plant die op gras groeit terwijl *ictar* de betekenis van snel heeft. In *Thalictrum* hebben we zo te doen met een plant die *snel in een grassige omgeving groeit*.

Flavum. Betekent geel, de bloemen/meeldraden zijn geel gekleurd.

Poelruit. De oude naam van de plant is *Ruta palustris*. Vertaal dit letterlijk en je krijgt *Poelruit/Moerasruit*.

In het Fries, Frans, Duits en Engels noemt men de plant achtereenvolgens: Giele rût, Pigamon jaune, Gelbe Wiesenraute, en Common Meadow-rue.

Plaatsing

Heukels** plaatst de plant in de Ranonkelfamilie, in het geslacht Ruit en de soort Poelruit. In dit geslacht worden verder nog Akkerruit en Kleine ruit genoemd.

Beschrijving

Levensvorm. Poelruit is een overblijvend kruid en valt bij de indeling van Raunkiaer onder de Hemicryptofyten/Helofyten****. De plant zal tussen de 45 en 90 cm. hoog worden.

Wortels. De gelige wortels hebben ondergrondse uitlopers. Foto 2 geeft een indruk daarvan, terwijl afbeelding 3 -tekening uit Flora Batava- te mooi is om niet weer te geven.

Foto 4. Stengel

Foto 5. Nervatuur

Foto 6. Blad

Stengels. De groene stengels staan rechtop, ze zijn geribd en kaal(foto 4). De vertakking van de stengel begint pas in de bovenste helft waarbij de zijstengels parallel aan de hoofdstengel staan.

Bladeren. Je ziet direct dat ze verspreid geplaatst zijn en let ook even op de twee steunblaadjes aan de voet van het korte steeltje. Het oneven twee- of driemaal geveerde blad is in omvang langer dan breed(foto 6.). De insnijdingen van de deelblaadjes geven het blad een bijzonder mooi effect, je ziet dat de deelblaadjes gelobd zijn, waarbij het topblaadje het grootst is en veelal drie lobben heeft.

Bloemen. De bloeiwijze(foto 7) is een pluim die aan de top van de opgaande stengel(s) eenvoudig is waar te nemen. Lastiger wordt het als je de bloem gaat bekijken. Vooreerst vallen de vier smalle bloemdekblaadjes bij het begin van de bloei al direct af. Zo hou je enkel meeldraden en stampers over. Dat geeft in ieder geval aan dat de bloemen tweeslachtig zijn en de plant ten gevolge daarvan éénhuizig. Als kleur zie je overwegend geel. Die kleur is van de bloemdekblaadjes als de bloem nog niet open is en van de lichtgele helmknoppen van de vele(20 of

meer) meeldraden. Verder is er één stijl en één stempel. Aardig is nog de zoetgeurende reuk van de bloemen/bloeiwijze.

Foto 7. Bloeiwijze

Foto 8*. Meeldraden

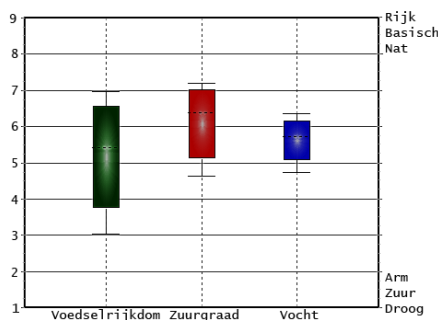

Foto 9*. Stampers

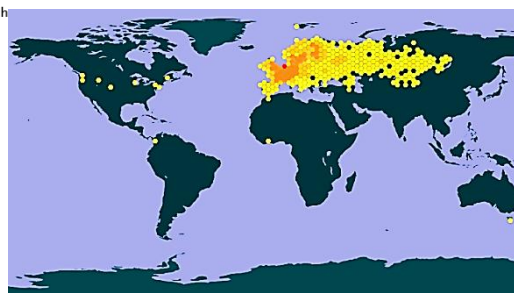

Foto 10. Zaadje

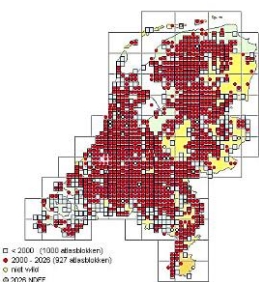
Vruchten. Het bovenstandig vruchtbeginsel ontwikkelt zich tot een éénzadig nootjet. Aan het nootje herken je zes ribben. De bevruchting van de bloemen gebeurt zowel door insecten, alsook door de wind.

Afb.11*. Ecologische parameters

Kaartje 12

Kaartje 13

Groeiplaats

Bekijken we de groeiomstandigheden(zie ook afb.11*), dan zien we dat:

- het substraat matig voedselrijk tot voedselrijk zal zijn.
- de zuurgraad tussen 5 en 7 ligt.
- de plant zeker een zeer vochtige tot natte omgeving zoekt.

De groeiplaats zal zonnig of licht beschaduwde zijn, terwijl het humeuze substraat vaak kalkhoudend is.

Poelruit komen we tegen langs slootkanten, drassig grasland enz.

Verspreiding

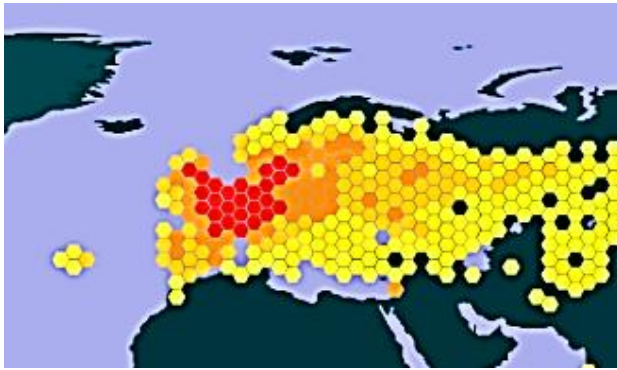
Kaartje 12 laat zien waar de Plant van de Maand wereldwijd groeit. Zoemen we in op Nederland, dan geeft kaartje 13 van Floron aan waar de plant in Nederland voorkomt.

Poelruit wordt als *inheems*, *algemeen* aangeduid.

Tot slot

Heeft Wolfspoot *europaeus* in het tweede deel van de naam, Poelruit heeft dat met *flavum* niet. Dan maar kijken hoe de verspreiding over Europa van beide planten is. De vergelijkbare kaartjes geven antwoord op deze vraag.

Kaartje 14. Wolfspoot

Kaartje 15. Poelruit

In volle bloei zal deze plant ons volgend jaar zeker weer opnieuw opvallen en met -zoals dr. Fob I. Brouwer zijn zondagmorgenradiopraatje steeds beëindigde- **"Al wat leeft en groeit en ons altijd weer boeit"**, wil ik deze beschrijving afsluiten.

Tekst : Gerard te Dorsthorst

Afb. foto's: GtD(1,2,4,5,6,7,16); Flora Batava(3); Flora van Nederland-Wilde planten en hun omgeving online(8,9,11); Digital Plant Atlas(10); GBIF (Global Biodiversity Information Facility)(12,14,15); Floron(13).

1. Poelruit	Eenrum	9 juni 2026
2. Wortelstelsel	Eenrum	9 juni 2026
3. Wortelstelsel	Flora Batava, dl.5. Kops, van Hal. 1828	
4. Stengel	Uden	14 juni 2020
5. Nervatuur	Uden	14 juni 2020
6. Blad	Uden	14 juni 2020
7. Bloeiwijze	Schijndel	24 juni 2015
8*. Meeldraden	Flora van Nederland-Wilde planten en hun omgeving online	
9*. Stampers	Flora van Nederland-Wilde planten en hun omgeving online	
10. Zaadjes	Digital Plant Atlas	
11*. Ecologische parameters	Flora van Nederland-Wilde planten en hun omgeving online	
12. Verspreiding wereldwijd	GBIF	
13. Verspreiding Nederland	FLORON Verspreidingsatlas Vaatplanten	
14. – 15. Kaartjes	GBIF	
16. 'Bloemen'pluim	Eenrum	9 juni 2026

* https://www.floravannederland.nl/planten/glad_walstro

** Heukels' FLORA van Nederland. 24e druk. 2020.

*** L. Carl von Linné (Carolus Linnaeus), Zweden, 1707 - 1778.

**** Hemicryptofyt: Plant met winterknoppen onder of iets boven de grond.
Helofyt: Plant met winterknoppen onder water. Bloeit boven water.

opm. 1. De Plant van de Maand is te vinden op:

<https://www.nmcschijndel.nl> en op: <https://www.natuurgroepgestel.nl>

2. mail: gerardtedorsthorst@home.nl

Foto 16. 'Bloemen'pluim

Terwijl de plant mede opvalt door de bloeiwijze kun je je afvragen of je wel bloemen ziet.